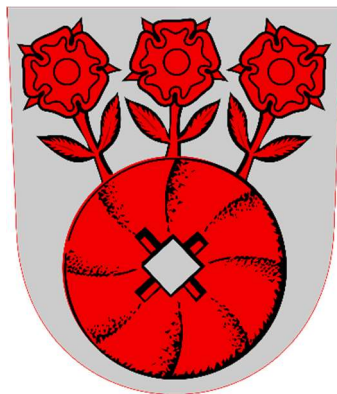

VALMIUSSUUNNITELMA

Yleinen osa

Askolan kunnan varautuminen häiriötilanteisiin

Sisältö

Varautumisen ja valmiussuunnittelun tarkoitus ja tavoitteet	4
Varautuminen ennaltaehkäisevänä toimintana:	4
Elintärkeiden toimintojen ja palveluiden turvaaminen:	4
Häiriötilanteen hallinnan ja johtamisen edellytysten turvaaminen:	4
Lainsäädäntö ja ohjeet	5
Kuntakonsernin yhteiset uhka-arviot (YTS2017)	6
I Yhteiskunnallisten häiriötilanteiden uhkien arviointi	7
Toimialakohtaiset keskeisimmät uhka-arviot sekä riski- ja haavoittuvuusanalyysit	7
Varautumiskoulutus ja harjoitukset	7
Valmiussuunnittelun vastuut ja vastuuhenkilöt kuntakonsernissa	7
Varautumisvelvoitteiden huomioiminen ostopalveluissa ja sopimusperusteisessa palvelutuotannossa	8
Yhteistoiminta varautumisessa ja suunnitelmien yhteensovittaminen	8
Pelastuslaitoksen tuki valmiussuunnittelulle	8
Operatiivinen valmiussuunnitelma, häiriötilanteen hallinta	9
Häiriötilanteen hallinnan tehtävät ja tavoitteet	9
Johtamisjärjestelmä	9
Kuntakonsernin johdon ja avainhenkilöstön hälyttämisen- ja informointijärjestelyt	9
Luottamushenkilöelinten informointi	9
Johtamispaikat	9
Johtaminen ja tilannetietoisuus	10
Viestinnän ja tiedottamisen peruslinjaukset	10
Vastuut ja tehtävät häiriötilanteen hallinnassa	10
Pelastuslaitoksen tuki häiriötilanteen hallinnassa	10
Pelastustoiminta, väestön suojaaminen ja yhteistoiminta pelastuslaitoksen kanssa	10
Toiminnan yhteensovittaminen; yhteydenpito ja yhteistoiminta	11
Yhteydenpito ja yhteistoiminta: Media	11
Yhteydenpito ja yhteistoiminta: keskeiset elinkeinoelämän toimijat	11
Yhteydenpito ja yhteistoiminta: valtion paikallis-, alue- ja keskushallinto	11
Yhteydenpito ja yhteistoiminta: puolustusvoimat	11
Yhteydenpito ja yhteistoiminta: järjestöt, kirkot ja muut uskonnolliset yhdyskunnat	11
Poikkeusolojen vaikutukset kunnan toimintaan ja toimintaedellytyksiin	13
Kunnan hallinto ja valmiustoiminta poikkeusoloissa	13
Varausjärjestelyt ja varaamisen vastuut	13
Henkilöstön varaamisen vastuut kuntakonsernissa	13
Vastuut rakennusvarauksista ja ajoneuvo- ja työkonevarauksista	14
Väestönsuojelutehtävät ja väestönsuojeluorganisaatio	14
SUUNNITELMAN LIITTEET	15

Varautumisen ja valmiussuunnittelun tarkoitus ja tavoitteet

Tätä valmiussuunnitelmaa tullaan päivittämään vähintään kerran kolmessa vuodessa tai myös vaikuttavan lainsäädännön muuttuessa.

Varautuminen ennaltaehkäisevänä toimintana:

Varautumisella tarkoitetaan toimintaa, jolla varmistetaan tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen kaikissa tilanteissa. Varautumiseen kuuluvia toimenpiteitä ovat muun muassa valmiussuunnittelu, etukäteisvalmistelut ja -järjestelyt, muun toimintavalmiuden ylläpitäminen sekä henkilöstön koulutus ja harjoitukset. Kunnan valmiussuunnittelun avulla luodaan sellaiset johtamisjärjestelmät ja toimintaperiaatteet, joilla kunnan johtoryhmä, toimialat ja eri organisaatiot sekä yhteistyöviranomaiset voivat toimia siten, että kunnan elintärkeiden toimintojen ylläpito erilaisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tulee turvatuksi.

Nykyaikana on määritelty kolme valmiuden tilaa: Normaaliolot, häiriötilanteet ja poikkeusolot. Tämä suunnitelma keskittyy häiriötilanteista selviytymiseen ja pohjustaa poikkeusoloihin varautumista.

Elintärkeiden toimintojen ja palveluiden turvaaminen:

Toiminnan jatkuvuussuunnittelulla tarkoitetaan organisaation ylimmän johdon ohjauksessa toteutettavaa kokonaisvaltaista prosessia, jonka tavoitteena on yhtäältä ehkäistä mahdollisia toiminnan häiriöitä ja toisaalta pienentää häiriön vaikutuksia toimintaan sekä turvata organisaation keskeisten toimintojen mahdollisimman nopea uudelleenkäynnistäminen häiriöiden jälkeen. Jatkuvuussuunnittelulla varmistetaan, että toiminta jatkuu, vaikka osa normaalijärjestelmistä ja toiminnoista on pois käytöstä.

Esimerkkejä elintärkeistä palveluista ja toiminnoista Askolassa:

- Ihmishenkien turvaaminen
- Palvelukeskus Mäntyrinne: sähkö lämmön tuottamiseen
- Päiväkodit ja koulut
- Liikenneyhteyksien turvaaminen (myös tietohallinto ja -liikenne)
- Vesilaitos

Häiriötilanteen hallinnan ja johtamisen edellytysten turvaaminen:

Häiriötilanteessa kootaan johtoryhmä kokoukseen, tehdään tilannearvio ja vaadittavat päätökset; päämääränä on palaaminen mahdollisimman nopeasti normaalitilaan. Välttämättömät edellytykset ovat johtamisen turvaaminen ja asianmukaiset päätöksentekovaiktuudet. Muita huomioon otettavia asioita ovat

- Tilanteen mukainen ”komentoketju” jossa kaikki tietävät oman paikkansa ja vastuunsa sekä tiedonkulun tavoitteet ja kanavat.
- Viestinnän turvaaminen, varajärjestelmät

- Viestinnän sisältö, faktoissa pitäytyminen - vain vahvistettua virallista tietoa, kaikissa kanavissa sama viesti
- Kielikysymykset; tarjotaan tieto kuntalaisille kunnan virallisella kielellä sekä mahdollisesti myös muilla kielillä
- Tilannekuvan hallinta ja ylläpito
- Tilannekuvan ylläpidon ja päätöksenteon eriyttäminen

Lainsäädäntö ja ohjeet

Valmiussuunnittelua toteutetaan mm. seuraavien lakien, asetusten ja säännösten nojalla:

- kuntalaki
- valmiuslaki
- puolustustilalaki
- pelastuslaki
- pelastusasetus
- poliisilaki
- sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntö
- Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta
- Terveysturvallisuuslaki

Kunnalle ja sen eri hallintokunnille on annettu ohjeita ja määräyksiä mm. seuraavien valtionhallinnon toimielinten päätöksillä:

- valtioneuvosto
- sisäministeriö
- sosiaali- ja terveysministeriö
- ympäristöministeriö
- kauppa- ja teollisuusministeriö
- aluehallintovirasto sekä ELY-keskus
- maanpuolustusalue

Lisäksi kunnalla on hallintosääntö.

Lait kokonaisuudessaan tarkasteltavissa internetissä osoitteessa <https://www.finlex.fi/fi/>

Alueelliset ja kunnalliset uhka-arviot ja riskien arviointi

Kuntakonsernin yhteiset uhka-arviot (YTS2017)

Alla olevaa listaa käytetään valmiussuunnittelussa tukemaan harjoittelua ja varautumista.

- voimahuollon vakavat häiriöt
- tietoliikenteen ja tietojärjestelmien vakavat häiriöt - kyberuhkat
- kuljetuslogistiikan vakavat häiriöt
- yhdyskuntatekniikan vakavat häiriöt
- elintarvikehuollon vakavat häiriöt
- rahoitus- ja maksujärjestelmän vakavat häiriöt
- julkisen talouden rahoituksen saatavuuden häiriintyminen
- väestön terveyden ja hyvinvoinnin vakavat häiriöt
- suuronnettomuudet, luonnon ääri-ilmiöt ja ympäristöuhkat
- terrorismi ja muu yhteiskuntajärjestystä vaarantava rikollisuus
- rajaturvallisuuden vakavat häiriöt
- poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen painostus
- sotilaallisen voiman käyttö

Näistä johtuvia häiriöitä

- Sähköenergian saannin, siirron tai jakelun häiriintyminen
- Tietoliikenteen ja tietojärjestelmien käytettävyyden häiriintyminen
- Tieto- ja viestintätekniikan (ICT) infrastruktuurin vaurioituminen
- Valtakunnallisen radio- ja televisiotoiminnan häiriintyminen
- Kuljetusten häiriintyminen
- Tuontipolttoaineiden saatavuuden häiriintyminen
- Polttoainejakelun häiriö
- Päivittäistavarahuollon häiriö
- Vesihuollon (ml jätevesihuolto) häiriintyminen
- Jätehuollon häiriintyminen
- Kaukolämmön toimitushäiriö
- Maksujen välityksen lamautuminen
- Käteisen rahan saatavuuden häiriintyminen
- Valtion ja kuntien luottokelpoisuuden romahtaminen
- Vakuutusyhtiön vakavaraisuuden tai jälleenvakuutussuojan pettäminen
- Pandemia tai muu laaja-alainen tartuntatautilanne
- Vakava eläin- ja kasvitautiepidemia
- Eliöiden joukkokuolema
- Alkutuotannon toimintaedellytysten heikkeneminen
- Maa- tai vesialueen laaja-alainen saastuminen
- Myrsky tai tulva- ja pato-onnettomuus
- Vaarallisiin aineisiin (CBRNE-uhka) liittyvä onnettomuus
- Maa-, meri- tai ilmailuonnettomuus
- Suomalaisiin kohdistunut onnettomuus tai teko ulkomailla
- Terrori-isku tai sen selkeä uhka
- Väestön turvallisuutta laajasti vaarantava rikollinen teko
- Yhteiskunnan toimintoja laajasti vaarantava rikollinen teko
- Rajaturvallisuuden vaarantuminen
- Laajamittainen maahantulo
- Valtion toimintakykyä haittaava vaikuttaminen
- Ulkomaankaupan häiriintyminen
- Joukkotuhoojilla uhkaaminen
- Informaatio-operaatio
- Provokatiivinen alueloukkaus
- Aseellinen välikohtaus
- Yllätykseen pyrkivä sotilaallisen voiman käyttö
- Laajamittainen sotilaallisen voiman käyttö

I Yhteiskunnallisten häiriötilanteiden uhkien arviointi

Toimialakohtaiset keskeisimmät uhka-arviot sekä riski- ja haavoittuvuusanalyysit

Askolassa on todettu todennäköisimmiksi uhkiksi sekä näihin liittyen haavoittuvuuksiksi

- Laajamittainen sähkökatko
- Vesikriisi ja veteen liittyvät häiriöt
- Luonnonilmiöt (myrsky)
- VAK –liikenneonnettomuus
- Teollisuuteen ja voimalatoimintaan liittyvät riskit (mm. Loviisa, Sköldvik -häiriöt)
- Suuronnettomuus
- Pandemia tai muu laaja-alainen tartuntatautiltilanne
- Kyberhyökkäys

Varautumiskoulutus ja harjoitukset

Keskeinen osa varautumista, valmiussuunnittelua ja valmiuden ylläpitoa ovat henkilöstön koulutus ja harjoitukset. Koulutuksella tarjotaan henkilöstölle varautumisessa ja häiriötilanteiden hallinnassa tarvittavia yleisiä tietoja ja taitoja sekä lisäksi avain- ja erityishenkilöstölle pidemmälle meneviä taitoja. Varautumiskoulutuksen yhtenä tarkoituksena on myös kehittää verkostoja, joita eri toimijat saattavat tarvita sekä valmiussuunnittelussa että häiriötilanteen aikana.

AVI järjestää yleisen valmiusharjoituksen kolmen (3) vuoden välein. Näihin liittyen ja yleistä valmiutta silmällä pitäen toteutetaan mm.

- Kohdehenkilöiden koulutusta
  - Erityisesti tilannekeskuksen henkilöt
- Viestintäkoulutusta
- Omia kunnallisia ja toimialakohtaisia pieniä harjoituksia
- Ohjeistuksien ylläpitoa sekä suunnitelman päivitystä

Valmiussuunnittelun vastuut ja vastuuhenkilöt kuntakonsernissa

Askolassa on seuraavia kuntakonsernin vastuutahoja:

Askolan Puhti Oy /toimitusjohtaja

Kirnujen Asunnot Oy /toimitusjohtaja

Careeria Oy / Askolan toimipiste /Careeria Oy:n toimitusjohtaja

Kiinteistö Oy Säästörinne /isännöitsijä

Varautumisvelvoitteiden huomioiminen ostopalveluissa ja sopimusperusteisessa palvelutuotannossa

Valmiuslain 12 §:ssä säädetty varautumisvelvoite koskee vain julkisen hallinnon tehtävien hoitamista. Säännös koskee myös kunnan tai kuntayhtymän liikelaitosta, mutta toisaalta se ei kuitenkaan koske viranomaisten yksityisiltä palveluntarjoajilta ostamia palveluita. Luonnollisesti tämä ei muuta julkisen hallinnon tehtävistä vastaavan tahon vastuuta varautumisesta tehtävien mahdollisimman häiriöttömäksi hoitamiseksi. Julkinen hallinto ei voi eikä saa koskaan laistaa veloitettaan ulkoistamalla palvelu. Toisin sanoen, jos kunta ulkoistaa palveluitaan, on sen huolehdittava myös siitä, että varautuminen hoidetaan.

Askolan kunta ostaa palveluita seuraavilta tahoilta:

- Coor Service Management Oy (30.6.2022 saakka)
- TR-Kiinteistöhuolto Oy (1.7.2022 alkaen)
- Kuntayhteistyö
- Kuljetuspalvelut
- Nicemedia Oy
- JJ-Monex Oy (1.7.2022 alkaen)

Yhteistoiminta varautumisessa ja suunnitelmien yhteensovittaminen

Alla olevien tahojen kanssa käynnistetään ja kehitetään valmiuden ja varautumisen yhteistoimintaa:

- Porvoon ympäristöterveydenhuolto
- KSOY / verkkoyhtiö
- HUS / Porvoon sairaanhoitoalue / 1.1.2023 aloittava Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
- Mehiläinen Porvoo
- Porvoon Vesi

Pelastuslaitoksen tuki valmiussuunnittelulle

Askolan kunta kuuluu Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen (IUPeLa) alueeseen. Pelastustoimi huolehtii alueensa pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta, valistuksesta ja neuvonnasta, joiden tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa ja onnettomuuksien seurausten rajoittamisessa palvelutasopäätöksen mukaisesti.

IUPeLa järjestää kunnan pyynnöstä koulutusta ja tarvittaessa osallistuu kunnan järjestämiin harjoituksiin.

Askolassa on paloasema, joka on pelastuslaitoksen käytössä. Askolan puolivakinaisen palokunnan lähtövalmius on 5 min. Porvoosta vakinainen palokunta on Monninkylässä 12 minuutissa.

Operatiivinen valmiussuunnitelma, häiriötilanteen hallinta

Häiriötilanteen hallinnan tehtävät ja tavoitteet

Häiriötilanteen keskeiset tavoitteet ovat ihmishenkien turvaaminen ja pikainen palaaminen normaalitilanteeseen. Häiriötilanteen sattuessa käynnistetään toimenpiteet kokoamalla johtoryhmä erillisen ohjeen mukaan ja suorittamalla tilannearvio.

Tilannearvion pohjalta valitaan toimenpiteet, joilla kunnan toimintojen ja palveluiden turvaaminen häiriötilanteiden aikana mahdollistetaan.

Kunnan kriisibudjetti

Häiriötilanteen sattuessa laaditaan tarvittaessa kriisibudjetti kunnan normaaliajan talousarvion pohjalta. Kriisibudjetti on hyväksyttävä kunnanvaltuustossa. Tärkeimpien toimintojen ja väestönsuojeluorganisaation tehokkaan työskentelyn turvaamiseksi varoja keskitetään ja vähemmän tärkeitä toimintoja supistetaan.

Johtamisjärjestelmä

Johtamisjärjestelmä perustuu normaaliolojen järjestelmille, mutta tarvittaessa päätöstentekoa joudutetaan. Kunnan johtoryhmä kunnanjohtajan johdolla vastaa ja koordinoi toimintaa. Johtamisen onnistumista varmistamaan käytetään useita rinnakkaisia järjestelmiä riippuen olosuhteista.

Kuntakonsernin johdon ja avainhenkilöstön hälyttämis- ja informointijärjestelyt

Johdon hälyttäminen tapahtuu erillisen ohjeen mukaan. Välineinä voidaan käyttää mm. SecApp, puhelin, sähköposti, WhatsApp, lähetit.

Johdon henkilökohtaiset puhelinnumerot annetaan Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen käyttöön hälyttämisen ja tiedonkulun sujuvoittamiseksi.

Luottamushenkilöelinten informointi

Luottamushenkilöitä informoidaan pääasiassa kuten tavallisiakin kansalaisia, tietyissä tilanteissa KH ja ao. lautakunnan puheenjohtajat saavat tietoa välitettäväksi eteenpäin.

Yleisperiaatteina on, että käytetään tilanneharkintaa; vain varmistettua faktatietoa annetaan ulospäin.

Viralliset tiedotteet pyritään varmistamaan myös luottamushenkilöille.

Johtamispaikat

Häiriötilanteen hallinnan ja tilanteen seurannan tehostamiseksi voidaan keskeiset siihen liittyvät toiminnot keskittää yhteen johtamispaikkaan. Normaaliolojen häiriötilanteissa johtamistyöskentely voidaan järjestää normaaleissa virastotiloissa siten, että tarvittavat henkilöt, esimerkiksi kunnan johtoryhmä sekä tarvittavat asiantuntijat ja yhteyshenkilöt kokoontuvat tilanteen alettua ja sen jälkeen säännöllisesti johtamispaikkaan. Johtamisessa tarvittavan tilannekuvan muodostamista ja viestintää voidaan tehostaa perustamalla johtamistilaan johtamista tukevat muut toiminnalliset osat, esimerkiksi tilannekeskus.

Askolassa johtamistapahtumat toteutetaan tilanteen mukaisesti, ja soveliaimmissa paikoissa. Toiminnan pohjautuessa aina normaaliolojen järjestelyihin, pääasiallinen johtamispaikka on kunnantalo.

Turvallisuustilanteen vaatiessa, lähinnä poikkeusolojen ääritilanteissa, johtaminen ja sitä tukevat muut toiminnot keskitetään johtokeskukseen.

Johtaminen ja tilannetietoisuus

Johtamistilojen käyttöä suunniteltaessa tulee huomioida mm. varavoiman mahdollinen tarve sähköisen infrastruktuurin häiriötilanteita varten sekä muiden teknisten toimintaedellytysten, esimerkiksi viestivälineiden ja tilannetietojen havainnollistamiseen tarkoitettujen välineiden saatavuus käyttöön. Johtamista ja tilannekuvaryhmää koskevat tarkennukset on lueteltu alla:

- Jatkuva dokumentointi ja tilanteen jatkuva päivitys
  - Välineinä käytetään mm. muistiota, valokuvat yms.
- Tilanteen seuraaminen ja päätöksenteko pidettävä erillään
- Toimialasihteerit muodostavat tilannekuvaryhmän

Viestinnän ja tiedottamisen peruslinjaukset

- Vain faktaa ulos
- Tiedotetaan sovituksi ja ajantasaisesti kaikkiin normaalisti käytössä oleviin kanaviin
- Huomioidaan palautteen vastaanottaminen ja mahdollisesti annettavissa lisätiedot
  - Tarkastetaan ja järjestetään resurssit, mistä lisätietoja voi saada

Vastuut ja tehtävät häiriötilanteen hallinnassa

Tilanteiden hallinnassa ensisijaisesti vastuu on toimialoilla – asiaosaaminen ja tietämys etusijalla. Tilanteiden vakavuudesta riippuen toimialojen resursseja vahvistetaan tarvittaessa muilta toimialoilta.

Pelastuslaitoksen tuki häiriötilanteen hallinnassa

IUPeLan roolina on uhkaavan onnettomuuden torjuminen tai jo tapahtuneen onnettomuuden uhrien tai vaarassa olevien ihmisten, ympäristön ja omaisuuden suojaaminen ja pelastaminen sekä tulipalojen sammuttaminen ja vahinkojen rajoittaminen.

Pelastustoimintaa johtaa yleensä yksikön esimies tai päivystävä palomestari (P31) tai päivystävä päällikkö (P20). Suurissa onnettomuustilanteissa voidaan muodostaa erityinen johtokeskus, jossa pelastustoiminnan johtaja (esim. P20 tai vaikka P1) ja hänen tarvitsemansa asiantuntijat työskentelevät.,

Pelastustoiminta, väestön suojaaminen ja yhteistoiminta pelastuslaitoksen kanssa

Alueen pelastustoimi (pelastuslaitos) laatii yhteistyössä pelastustoimen alueen kuntien ja muiden osapuolten kanssa väestön evakuointisuunnitelmat. Kunnalla on nimetty yhteyshenkilö pelastuslaitoksen kanssa.

Onnettomuustilanteissa ja häiriöissä evakuointivastuu on kunnalla. Askolassa väestönsuojia on

Palvelukeskus Mäntyrinteellä ja Askolan koululla.

Toiminnan yhteensovittaminen; yhteydenpito ja yhteistoiminta

Varautumis- ja valmiustoiminnan yhteensovittamiseen rakennetaan keskusteluyhteydet kuntayhtymiin ja muihin alueellisiin toimijoihin.

Esimerkkeinä:

- HUS
- Porvoon sairaanhoitoalue /1.1.2023 aloittava Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
- Naapurikunnat: Porvoo, Mäntsälä, Pukkila, Pornainen, Myrskylä ja kauempana sijaitsevat
- Porvoon vesi

Yhteydenpito ja yhteistoiminta: Media

- Median tiedotteet
- Vaaratiedotteet saa pelastuslaitoksen kautta kunnan kotisivuille

Yhteydenpito ja yhteistoiminta: keskeiset elinkeinoelämän toimijat

- Elintarvikealan toimijat
- Rakennusliikkeet
- Koneiden / laitteiden lainaus
- Puhelin ja tietoverkko-operaattorit
- Polttoainetoimittajat

Yhteydenpito ja yhteistoiminta: valtion paikallis-, alue- ja keskushallinto

- AVI
- ELY-keskus

Yhteydenpito ja yhteistoiminta: puolustusvoimat

- VAP (henkilövaraus)
- Virka-apupyynnöt poikkeusoloissa

Yhteydenpito ja yhteistoiminta: järjestöt, kirkot ja muut uskonnolliset yhdyskunnat

Tällä hetkellä toimivaa yhteistyötä:

- Seurakunta
- MLL
- SPR
- Vapepa (vapaaehtoinen pelastuspalvelu)

- seurat (mm. urheilu, Martat, radioamatöörit, reserviläisjärjestö)

II Poikkeusolojen valmiussuunnitelma, varautuminen poikkeusoloihin

Tässä suunnitelman osassa katsotaan poikkeusolojen valmiuslainsäädännön olevan voimassa.

Poikkeusolojen vaikutukset kunnan toimintaan ja toimintaedellytyksiin

Poikkeusoloja ovat valmiuslaissa ja puolustustilalaissa erikseen säädetty tilanteet. Poikkeusoloja valmiuslain 3 §:n mukaan ovat:

- 1) Suomeen kohdistuva aseellinen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettava hyökkäys ja sen välitön jälkitila;
- 2) Suomeen kohdistuva huomattava aseellisen tai siihen vakavuudeltaan rinnastettavan hyökkäyksen uhka, jonka vaikutusten torjuminen vaatii tämän lain mukaisten toimivaltuuksien välitöntä käyttöön ottamista;
- 3) väestön toimeentuloon tai maan talouselämän perusteisiin kohdistuva erityisen vakava tapahtuma tai uhka, jonka seurauksena yhteiskunnan toimivuudelle välttämättömät toiminnot olennaisesti vaarantuvat;
- 4) erityisen vakava suuronnettomuus ja sen välitön jälkitila; sekä
- 5) vaikutuksiltaan erityisen vakavaa suuronnettomuutta vastaava hyvin laajalle levinnyt vaarallinen tartuntatauti.

Valmiuslain tarkoituksena on poikkeusoloissa suojata väestöä sekä turvata sen toimeentulo ja maan talouselämä, ylläpitää oikeusjärjestystä, perusoikeuksia ja ihmisoikeuksia sekä turvata valtakunnan alueellinen koskemattomuus ja itsenäisyys (1 §).

Lain 4 §:n mukaan viranomaiset voidaan oikeuttaa poikkeusoloissa käyttämään vain sellaisia toimivaltuuksia, jotka ovat välttämättömiä ja oikeasuhtaisia lain tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimivaltuuksia voidaan käyttää vain sellaisin tavoin, jotka ovat välttämättömiä lain tarkoituksen saavuttamiseksi ja oikeassa suhteessa toimivaltuuden käyttämisellä tavoiteltavaan päämäärään nähden. Lain mukaisia toimivaltuuksia voidaan käyttää vain, jos tilanne ei ole hallittavissa viranomaisten säännönmukaisin toimivaltuuksin.

Kunnan hallinto ja valmiustoiminta poikkeusoloissa

Suunnitelma pohjautuu normaaliolojen ja häiriötilanteen valmiussuunnitelmaan. Kunnan hallinto ja valmiustoiminta poikkeusoloissa toteutetaan valtiorhallinnon ohjeiden mukaan.

Varausjärjestelyt ja varaamisen vastuut

Toteutetaan ennalta normaaliolojen ja häiriötilanteen valmiussuunnitelman vastuiden mukaisesti, muuten valtiorhallinnon ohjeiden mukaan.

Henkilöstön varaamisen vastuut kuntakonsernissa

VAP –henkilöt varataan kunnan omasta organisaatiosta ja tarvittavilta osin myös alihankkijoiden osalta.

Vastuut rakennusvarauksista ja ajoneuvo- ja työkonevarauksista

Toteutetaan ennalta normaaliolojen ja häiriötilanteen valmiussuunnitelman vastuiden mukaisesti, muuten valtiorhallinnon ohjeiden mukaan.

Otetaan huomioon ajoneuvojen ym. kaluston sekä rakennusten varaukset.

Väestönsuojelutehtävät ja väestönsuojeluorganisaatio

Toteutetaan ennalta normaaliolojen ja häiriötilanteen valmiussuunnitelman vastuiden mukaisesti, neuvotellaan myös pelastuslaitoksen ja Vapepan kanssa.

SUUNNITELMAN LIITTEET

1. Yhteystiedot
2. Kaaviokuva kunnan kriisiajan johtoryhmästä
3. Sosiaalitoimen valmiussuunnitelma
4. Sivistystoimen valmiussuunnitelma
5. Teknisen toimen valmiussuunnitelma
6. Rakennus- ja ympäristötoimen valmiussuunnitelma
7. Yleishallinnon valmiussuunnitelma
8. Päivittäistavara- ja huoltosuunnitelma
9. Kriisiviestintäsuunnitelma